

Sygn. akt VI Ka 551/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Barbara Żukowska

Protokolant Jolanta Kopeć

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2014r.

sprawy **D. R.**

oskarżonego z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 11 września 2014 r. sygn. akt II K 880/14

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego D. R. w ten sposób, że podwyższa orzeczoną w pkt I części dyspozytywnej karę pozbawienia wolności do 7 (siedmiu) miesięcy,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 551/14

UZASADNIENIE

D. R. został oskarżony o to, że:

w nocy 04/05 czerwca 2014 roku w J. przy ulicy (...) po uprzednim wejściu na teren pogrodzonej posesji z namiotu wykonanego z plandeki samochodu ciężarowego zabrał w celu przywłaszczenia mienie w postaci: kompletu używanych opon do quada marki T. (...) oraz używanych części zamiennych do (...), czym spowodował straty w wysokości około 1.200 złotych na szkodę J. J., przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 30 lipca 2010 roku sygnatura akt II K 1621/10 za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 4 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresach od 30.11.2011 r. do 03.10.2013 r. oraz od 16.04.2010 r. do 29.06.2010 r. i od 17.10.2010 r. do 10.11.2010 r. tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze, wyrokiem z dnia 11 września 2014 roku w sprawie o sygn. akt II K 880/14:

I. uznał oskarżonego D. R. za winnego tego, że w nocy 04/05 czerwca 2014 roku w J. przy ulicy (...) po uprzednim wejściu na teren pogrodzonej posesji z namiotu wykonanego z plandeki samochodu ciężarowego zabrał w celu

przywłaszczenia mienie w postaci: kompletu używanych opon do quada marki T. (...) oraz używanych części zamiennych do (...), czym spowodował straty w wysokości około 1.200 złotych na szkodę J. J., przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 30 lipca 2010 roku sygnatura akt II K 1621/10 za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 4 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresach od 30.11.2011 r. do 03.10.2013 r. oraz od 16.04.2010 r. do 29.06.2010 r. i od 17.10.2010 r. do 10.11.2010 r. tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., przyjął wartość skradzionego mienia jako 1200 zł. oraz ustalił, że oskarżony działał w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 27.04.2007r. sygn. akt II K 203/07 za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 31.07.2007r. sygn. akt VI Ka 455/07 na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 05.05.2008r. sygn. akt Ko 275/08, a którą odbył w okresie od dnia 21.04.2011 r. do dnia 30.11.2011 r. oraz na poczet kary zaliczono okres pozbawienia wolności od dnia 12.01.2007 r. do dnia 27.04.2007 r. i od dnia 26.06.2008 r. do dnia 03.08.2009 r. oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 30.07.2010 r. sygn. akt II K 1621/10 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności i za czyn z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności i karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 30.11.2011 r. do 03.10.2013r. oraz zaliczono na poczet kary okres pozbawienia wolności od 16.04.2010 r. do 29.06.2010 r. i od 17.10.2010 r. do 10.11.2010 r. tj. występku z art. 278 § 1 k.k. w zw. art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu D. R. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania w dniu 05.06.2014 r. przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

III. na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego D. R. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od zapadłego wyroku wywiódł oskarżyciel publiczny.

Prokurator we wniesionej apelacji zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze na niekorzyść oskarżonego D. R. zarzucając, w oparciu o treść art. 438 pkt 4 k.p.k., rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec D. R. w wymiarze czterech miesięcy pozbawienia wolności – w odniesieniu do znacznego stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu oraz stopnia zawinienia, polegającą na wymierzeniu kary pozbawienia wolności w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, przede wszystkim na skutek niedostatecznego uwzględnienia szeregu okoliczności obciążających, występujących po stronie oskarżonego, a odnoszących się przede wszystkim do dotychczasowego sposobu życia i postawy życiowej oskarżonego, a także właściwości oskarżonego, w szczególności jego uprzedniej wielokrotnej karalności sądowej, w tym za tożsame rodzajowo przestępstwo skierowane przeciwko mieniu na bezwzględną karę pozbawienia wolności, co sprawia, że orzeczoną karę uznać należy za rażąco niewspółmiernie łagodną, a tym samym nie spełniającą przypisanych jej celów w zakresie prewencji ogólnej, jak i szczególnej oraz sprzeczną ze społecznym poczuciem sprawiedliwości.

Stawiając tak sformułowany zarzut, na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. oskarżyciel publiczny wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części poprzez orzeczenie wobec oskarżonego D. R. na podstawie art. 278 § 1 k.k. kary pozbawienia wolności w wymiarze 10 miesięcy oraz utrzymanie wyroku w pozostałej części w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Słuszny jest zarzut rażącej niewspółmierności kary orzeczonej w stosunku do D. R..

Na wstępie stwierdzić należy, iż ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny i sprawstwo przypisanego oskarżonemu czynu oraz wina nie były kwestionowane we wniesionym środku zaskarżenia. D. R. zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i przed sądem, przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. Wyjaśnienia, które

złożył w charakterze podejrzanego, podtrzymał w całości na rozprawie i wyjaśnienia te znalazły potwierdzenie w innych zebranych dowodach.

Przechodząc do zarzutu apelacji, należy wskazać, że dotyczy on wyłącznie rozstrzygnięcia o karze i stąd przedmiotem rozważań sądu odwoławczego jest ta kwestia (art. 447 § 2 k.p.k.).

W orzecznictwie podkreśla się, że zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy-gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą” (wyrok SN z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 7-8/1985, poz. 60). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzona za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należycie stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (zob. wyrok SN z dnia 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNJKW 7-9/1991, poz. 39). Nie chodzi przy tym o każdą różnicę co do jej wymiaru, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby-również w potocznym znaczeniu tego słowa – rażąco niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować” (wyrok SN z dnia 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18).

Oczywistym jest, że zmiana kary w instancji odwoławczej nie może następować w każdym przypadku, lecz wyłącznie wówczas, gdy kara orzeczona nie daje się akceptować z powodu różnicy między nią a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej, rażącej. W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja w niniejszej sprawie właśnie występuje.

Wskazać należy, iż D. R. przypisano popełnienie przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które Sąd Rejonowy wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Akceptuje sąd odwoławczy argumenty podniesione przez prokuratora w apelacji, iż w ustalonych przez sąd meriti okolicznościach zdarzenia wymiarzenie oskarżonemu D. R. kary pozbawienia wolności w dolnej granicy ustawowego zagrożenia jest niczym nieuzasadnione.

Rację ma skarżący, że Sąd Rejonowy wymierzając karę 4 miesięcy pozbawienia wolności przecenił okoliczności przemawiające na korzyść oskarżonego marginalizując okoliczności obciążające. W ocenie Sądu Okręgowego dotychczasowy sposób życia oskarżonego, wyrażający się jego wielokrotną uprzednią karalnością, w tym za przestępstwa podobne, działanie w warunkach powrotu do przestępstwa opisanych w art. 64 § 1 k.k., to okoliczności zdecydowanie negatywnie o nim świadczące. Podkreślić należy, iż D. R. był uprzednio trzykrotnie karany, w tym za przestępstwa przeciwko mieniu. Pierwszy wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze zapadł w dniu 27 kwietnia 2007 r. (sygn. akt II K 203/07) za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Oskarżony został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, a już w dniu 17 grudnia 2007 r. zapadł kolejny wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze (sygn. akt VII K 1439/07) za czyn z art. 278 § 1 k.k., za który oskarżony został skazany na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 30 lipca 2010 r., w sprawie II K 1621/10 został ukarany za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności i za czyn z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności i karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 30 listopada 2011 r. do 3 października 2013 r. (dane o karalności k. 33-34).

Wobec powyższego nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, iż zachowanie oskarżonego polegające na dokonaniu kradzieży miało charakter incydentalny, dlatego tylko, że od kwietnia 2010 r. oskarżony nie popełnił żadnego przestępstwa. Jak wskazano powyżej oskarżony odbywał karę pozbawienia wolności i to w warunkach powrotu do przestępstwa, a Zakład Karny opuścił w październiku 2013 r. Zgodzić się należy ze skarżącym, iż D. R. mimo młodego wieku miał pełną świadomość możliwych konsekwencji swojego zachowania, a zaledwie po 8

miesiącach od opuszczenia jednostki penitencjarnej popełnił występki z art. 278 § 1 k.k., co świadczy o tym, iż nie prowadził on poprawnego sposobu życia.

Sąd I instancji wymierzając oskarżonemu karę uwzględnił na korzyść oskarżonego niezwłoczne odzyskanie skradzionego mienia przez pokrzywdzonego w stanie nieuszkodzonym, jednakże wskazać należy, iż mienie to odzyskane zostało w wyniku zatrzymania oskarżonego przez funkcjonariuszy Policji, kiedy wracał ze skradzionymi rzeczami.

W ustalonych okolicznościach wymierzenie D. R. kary 4 miesięcy pozbawienia wolności jawi się jako rażąco, niewspółmiernie łagodne, niespełniające celów wychowawczych i zapobiegawczych w stosunku do oskarżonego. Kierując się dyrektywami wymiaru kary określonymi w art. 53 k.k. Sąd Okręgowy ocenił, że współmierną do stopnia winy oskarżonego oraz do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu, spełniającą cele wychowawcze i zapobiegawcze wobec oskarżonego, jak i potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, będzie kara 7 miesięcy pozbawienia wolności, która pozostaje nadal w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, ale nie w najniższym możliwym wymiarze. Sąd odwoławczy nie podziela stanowiska wyrażonego przez prokuratora, iż kara 10 miesięcy pozbawienia wolności może w realiach sprawy stanowić właściwą reakcję karną za popełnione przestępstwo. Wskazać należy, iż istotą prewencji ogólnej nie jest wyłącznie wymaganie wymierzania tylko surowych kar, lecz kształtowanie w społeczeństwie przekonania o nieuchronności kary, jej dostosowaniu do stopnia winy sprawcy i okoliczności podmiotowo-przedmiotowych czynu, a zatem o karaniu sprawiedliwym, tworzącym atmosferę zaufania dla obowiązującego systemu prawnego.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do dalszej ingerencji w treść zaskarżonego wyroku, nie stwierdzając w szczególności, by wyrok Sądu I instancji dotknięty był uchybieniami procesowymi wskazanymi w art. 439 k.p.k., które sąd odwoławczy winien brać pod uwagę z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia oraz podniesionych zarzutów, tudzież by był rażąco niesprawiedliwy.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy w pozostałej części zaskarżony wyrok, jako słuszny i prawidłowy, utrzymał w mocy (art. 437 § 1 k.k.).

Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego D. R. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze biorąc pod uwagę trudną sytuację finansową i brak stałego zatrudnienia (art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.).